

ФИЗИКА, АСТРОНОМИЯ предметтери
боюнча мугалимдердин август (2016-ж.) кеңешмелерине карата сунуштар

Урматтуу кесиптештер, 2016-2017-окуу жылында республиканын жалпы билим берүүчү мектептеринде физика жана астрономия предметтерин окутуу өткөн окуу жылында колдонулган эле окуу планы, окуу программасы боюнча жүргүзүлөт. Окуу программалары жылдагыдай эле Кыргыз билим берүү академиясында быйылкы жыл менен басылып чыгат.

Бул окуу жылында физиканы окутууда төмөнкүлөргө көңүл буруу сунушталат.

Билим берүү системасында КР “Билим берүү” жө нүндө гү Мыйзамы менен бирге мамлекеттик тө мө нкү документтер жетекчиликке алынууга тийиш:

1-документ: Кыргыз Республикасынын Президентинин №11 Указы (2013-ж. 21-январь) менен бекитилген “2013-2017-жылдар аралыгында Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясы”.

Туруктуу өнүгүү – (англ. *sustainable development*) – гармониялуу (туура, бир калыпта, тең салмакта), жаратылыш ресурстарынын лимитин эске алуу менен өнүгүү дегенди түшүндүрөт. Анда жаратылыш ресурстарын колдонуу, инвестицияларды башкаруу, илимий-техникалык өнүгүүнү көздөө, инсандын өнүгүшү жана институционалдык өзгөрүүлөр – баары бири-бирине ыңгайланышып, адамдардын керектөөлөрүн жана умтулууларын канааттандыруу үчүн азыркы жана келечектеги потенциалды бекемдөөгө багытталышы керек.

Келечек муундарга жаратылышты сарамжалдуу пайдалануунун жолдорун үйрөтүү, аларда дүйнөгө болгон жаңыча, *табиятка борборлошкон* көз карашты калыптандыруу физика илими менен бирге башка табигый илимдердин милдети болуп саналат.

2-документ: КР Өкмөтүнүн Токтому менен бекиген (№201, 23-март 2012-ж.) “2012-2020-жылдар аралыгында Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүүнүн стратегиясы”.

“Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясында” белгиленген максаттарды эске алып түзүлгөн “2012-2020-жылдар аралыгында Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүүнүн стратегиясын” жүзөгө ашыруу боюнча иш-аракеттердин кийинки үч жылдык (2015-2017-жж.) планында табигый предметтерди окутуунун заманбап методдорун иштеп чыгуу зарылдыгы белгиленген.

Окутуунун заманбап методдору жана технологиялары болуп төмөнкүлөр саналат:

- проблемалуу окутуу;
- долбоордук жана изилдөөчүлүк ишмердүүлүк;
- маалыматтык-коммуникациялык технология;
- дикуссия;
- окуу жана жазуу аркылуу сынчыл ой жүгүртүүнү өнүктүрүү технологиясы;
- деңгээлдик-дифференцирлөө;
- кейс-технологиясы – мунун негизинде кайсы бир проблемалык кырдаалды талдоо жатат, бул өзүнө бир эле учурда ролдоштурулган оюндар, кырдаалдык талдоо жана долбоор методдорун камтыйт;
- портфолио;
- модерация;
- иштиктүү оюндар;

- практикумдар ж.б.

3-документ: Кыргыз Республикасынын негизги жалпы билим берүүчү мектептеринде билим берүүнүн жаңы типтеги стандарты. Жогорудагы мамлекеттик документтерди эске алуу менен иштелип чыккан бул документ КР Өкмөтүнүн №403 токтому менен 2014-ж. 17-июлда бекиген.

Учурда жаңы мамлекеттик стандарттын негизинде Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдары үчүн базистик окуу планы, предметтик стандарттар, аларды жүзөгө ашыруу үчүн көрсөтмөлөр жана окуу программалары иштелип чыкты. Учурда КР Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан жогоруда аталган окуу-нормативдик документтердин негизинде окуу китептерин даярдап чыгаруу иштери колго алынууда.

2017-2018-окуу жылынан тартып министрликтен бекип, ишке киргизилгенге чейин билим берүү процесси жогоруда саналган мамлекеттик документтерди жетекчиликке алуу менен, колдонуудагы мамлекеттик стандарттардын, программалардын негизинде жүргүзүлөрү белгиленүүдө. Бул боюнча атайын маалыматтар өз учурунда билдирилет.

Учурдагы биздин милдет – жаңы билим берүү стандарттарын колдонууга даярдыктарды көрсө баштоо.

Жаңы билим берүү стандартынын негизги өзгөчөлүгү – билим берүү системасын окуучуларга фактологиялык материалдарды берүүдөн компетенттик мамилеге, б.а. алардын алган билимдерин, билгичтик-көндүмдөрүн инсандык-кесиптик жана коомдук маанилүү кырдаалдарда пайдалануусуна мүмкүндүк түзүүчү компетенттүүлүктөрдү калыптандырууга багыттоо. Окуу процессинде окуучуларда негизги (ключевой) компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу компетенттик мамиле деп аталат.

Негизги компетенттүүлүктөр, б.а. турмуштук маанилүү билгичтиктер – окутууга карата компетенттик мамиленин чордону, ошондой эле окутуунун акыркы натыйжасы болуп эсептелет. Мында окуучуларды берилген суроолордун туура жообун жатка айтып берүүгө эмес, коюлган проблеманы туура чечүүнүн жолдорун табууга үйрөтүү маанилүү.

Кеңешмеде талкуулануучу маселелер:

1. “Кыргыз Республикасын 2013-2017-жылдар аралыгында Туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясынын”, “Кыргыз Республикасында билим берүүнү 2012-2020-жылдар аралыгында өнүктүрүүнүн стратегиясынын” негизги идеялары жана аларды жүзөгө ашыруунун жолдору.

2. Кыргыз Республикасынын негизги жалпы билим берүүчү мектептеринде билим берүүнүн жаңы мамлекеттик стандарты билим сапатын жогорулатуунун зарыл шарты.

3. Окуучулардын дүйнөгө болгон илимий көз караштарын калыптандыруу – табигый-илимий предметтердин башкы вазыйпасы.

4. Физика, астрономия предметтерин окутууда “Байкоодон таанып билүүгө” принцибине негизделген «Старттык эксперимент (SEA)» методун колдонуу мүмкүнчүлүктөрү.

5. Физика жана астрономия боюнча билим берүүдө окутуунун заманбап методдору менен технологияларын колдонуунун өзгөчөлүктөрү.

6. Табигый-илимий предметтерди, анын ичинде физика-астрономия предметтерин окутуунун сапатын жогорулатуунун жолдору.

7. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдарынын педагогикалык кызматкерлерин аттестациядан өткөрүүнүн тартиби жөнүндө жаңы Жобо менен таанышуу.

Даярдагандар: Кыргыз билим берүү академиясынын илимий кызматкерлери: п.и.к., а.и.к. Б.Б.Мурзаibraимова, жана илимий кызматкер А.Ы.Сөлпүбашева 62-23-72, 62-23-70.